

ITEM No. 4277/56

SN
April 24
I-15742 b

HUNGARY

<u>EDUCATION</u>	/1000/
Problems with Church	/1014/
<u>RELIGION</u>	/2800/
Roman Catholic Church	/2806/

REGIME RESORTS TO CHICANERY TO BLOCK CHILDREN'S RELIGIOUS TRAINING

SOURCE MUNICH: A 17-year-old student from SZOMBATHELY and pupil of the secondary school. When source learned that he would not be permitted to continue his studies he fled Hungary on January 28 1956 together with one of his schoolmates. Source reached West Germany, Camp Valka near NUREMBERG on February 10 1956 via Austria.

DATE OF OBSERVATION: Until January 28 1956.

ENGLISH SUMMARY: Various tricks were applied to prevent children from attending religious courses. Pupils had to sign empty sheets of paper and the signatures were later used below statements refusing religious instruction. When source was in the eighth grade, his parents were notified that their son would be denied admission to a secondary school if he continued to attend religious lessons.

A special paragraph in the report is dedicated to the so-called "peace priests," disdained by the majority of the people.

The theological seminary in SZOMBATHELY was closed down and many church buildings were confiscated together with other Church property. Quarrels over religious questions occurred frequently and were provoked by special Communist agitators.

Despite official pressure, religious life is flourishing, source said, also among the youth. Almost all the children are baptized and confirmed and most of the marriages are being performed in church, sometimes secretly.

EVALUATION COMMENT: In line with information available here

/more/

on the teaching of religion in schools and on religious life in general.

X X X

Kommunista ravaszkodások az iskolai vallásoktatás megakadályozására.

Communist Tricks to Prevent Religious Instructions.

Forrás a következő jellemző esetet beszámolt: a kommunisták minden eszközt igyekeznek felhasználni, hogy a vallásoktatást az iskolában megakadályozzák. 1949 szeptemberben bejött két kommunista férfi az egyik állami iskola nyolcadik osztályába s valami felsőbb utasításra hivatkozva a gyermekek elé üres íveket helyeztet s kényszerítette őket arra, hogy írják az ívet alá. Természetesen anélkül, hogy közölték volna velük, hogy az aláírás miféle célt szolgál. Mikor minden gyerek aláírta a nevét, kimentek és az ívre utólag rágépeltek, hogy az aláírók nem kívánnak hittant tanulni. Ezt az ívet azután behozták és felolvasták a gyerekek előtt. Az ívet később bemutatták a hitoktatónak is s közölték vele, hogy többé nem jöhet az iskolába. Így ebben a SZOMBATHELYI iskolában már 1950-ben megszűnt az ötödik osztálytól felfelé a hitoktatás. Az eset a szülőket rendkívül felháborította. Állítólag így kísérleteztek az egész országban, visszaélve az apró gyerekek járatlanságával.

Az általános felháborodás ellenére a kommunisták behozták azt a rendszert, hogy minden szülőnek, mégpedig külön az apának és külön az anyának alá kellett egy kérvényt írnia, hogy kívánja gyermekének az iskolai hittanoktatáson való részvételét. A beiratás eredetileg két napon át reggel 9-12-ig kellett volna megtartani. Valójában azonban csak egy nap délután és a következő nap délelőttjén folyt a beiratás. Forrás személyes tapasztalata alapján állítja, hogy megkövetelték a szülőktől, hogy a beiratkozásnál személyesen jelenjenek meg. Így munkaidéjük egy részét is fel kellett áldozniuk. A kommunista tanárok a beiratást olyan lassan végezték, hogy a délelőtti folyamán hét-nél több tanuló beiratására nem került sor. A gyermekeket külön is megkérdezték, hogy akarnak-e hittant tanulni, vagy csak szüleik kényszerítik rá. Forrás a hozzá feltett kérdésre azt válaszolta, hogy igenis akar hittant tanulni, volt azonban két gyerek akik rébeszélésre kijelentették, hogy ők nem akarnak a vallásoktatáson részt venni. Ez utóbbiakat nem írták be. Indokolásul jegyzőkönyvbe vették a beiratást végző közegeket: "A népi demokráciában nem lehet a gyermekeket hittantanításra kényszeríteni, ha ők maguk azt nem akarják."

/more/

Ennek a rendszeres üldözésnek az volt a következménye hogy, mikor forrás a nyolcadik általános osztályt végezte, iskolájának 400 tanulója közül mindössze husz tanuló járt az 5-8-ik osztályban hittanra.

A tanítók külön rendeleti utasítást kaptak, hogy menjenek el a vallásosabb szülőkhöz s "agitálják meg azokat", hogy gyermekeiket ne irassák be a hittanórákra.

A hittant az elemi iskolákban még ma is bent az iskolában tanítják, ha van rá jelentkező. Hetenként egy órát taníthat a lelkész. Ebben az időben azonban az iskola vezetősége mindig igyekszik valami egyéb elfoglaltságot előírni, hogy az oda kényszerített fiatalság még arra az egy órára se járhasson el. Kötelező mozi, DISZ gyűlés, igazgatói beszéd az ifjúsághoz, stb., kifogyhatatlan találékonysága a kommunista vezetőségnek, hogy végleg lehetetlenné tegyék a vallástán órák megtartását. Ez ma is a helyzet az elemi iskolákban.

A kollégistáknak az intézet igazgatósága nem engedte meg, hogy a bentlakók vasárnap^a szentmisét hallgassák. A kintlakók azonban, ha szüleik templomjárók voltak, rendszerint elmentek velük misére.

"Nálunk nem tanítanak titokban hittant. Ha ez ugyanis valamilyen módon kitudódna, akkor irgalmatlanul belékötnének a családba s teljesen tönkretennék azt. Véleményem szerint azonban, ha valaki hisz, annak nyolc év tanítás elég. Ha valaki ugyanis hajlamos a hitetlenségre, azt hiába tanítják 10 vagy 12 évig, az csak elcsuszlik vallási téren."

Véleménye a békepapokról

The "Peace Priests" and the People

A kormányzat minden erőlködése csábítása és fenyegetése ellenére nem nagy a békepapok száma. A békepapokat a nép erősen elítéli. Mindenkiről tudják, hogy kitartozik a békepapok közé s ezekhez nem szívesen mennek semmiféle ügyben. Tudják azonban nagyon jól, hogy ezeket mind valami botlás vagy erkölcsi defektus alapján kerítették a kommunisták kézbe.

A nép vallásos életmegnyilvánulásai SZOMBATHELYEN

Religious Life on the People

SZOMBATHELYEN általában minden újszülöttet megkeresztelnek. Ez attól függ, hogy a szülők kívánják-e, vagy sem. Nem minden újszülöttet keresztelnek meg azonban nyilvánosan. A keresztelés szertartását sokszor titokban végzik el.

/more/

A bérházasok tömege mindig igen nagy SZOMBATHELYen.

Az újdonsült párok tulnyomó része egyházi házasságot is köt. Attól függetlenül azonban, hogy milyen viszonyban vannak a munkahelyükön az állammal sokan nem mernek nyíltan a templomban megesküdni, hanem a szertartást vagy otthon a lakáson végzik el, vagy feltűnés nélkül átmennek a szomszédos falvak egyikébe s ott kötik meg az egyházi házasságot.

A legkönnyebben ellenőrizhető a temetés. Ezért aránylag itt fordul elő a legtöbb szertartás nélküli, vagy kommunista külsőségek között végrehajtott elhantolás. Minden fontosabb pozícióban lévő kommunista temetését a párt rendezi, ami egyben agitációs célokat is szolgál.

Van SZOMBATHELYen egy sokat szereplő kommunista. Ez LÁSZLÓ József, a megyei tanács V.B.-nak tagja. Ennek a közel-múltban meghalt kicsi, három hetes fia. Az anya ragaszkodott ahhoz, hogy a fiát egyházi szertartások szerint temessék el. Az apa nem vett részt a temetésen. A esetnek azonban híre terjedt s a nép nagy tömege tüntetőleg vett részt a kis csecsemő végtisztességén.

SZOMBATHELYen általában a papok temetése ilyen csendes vallási tüntetési alkalom.

A papok mind reverendában járnak.

A SZOMBATHELYi egyházmegyébe jelentkező papnövendékek nevelése és kiképzése GYŐRött és PANNONHALMán folyik.

SZOMBATHELYen a templomok vasárnaponként mindig zsúfoltak. Sokszor hallani elég éles prédikációkat, de ezek tárgya szigorúan vallási keretek között mozog. Vidéken a papság nyíltabban mer a szoszéken nyilatkozni.

A lelkeszkedő papság láthatóan nem nyomorog. Lakása, ruházata meg van. Ez a hívek titokban folytatott áldozatkészségének beszédes tanubizonyága.

Az egyházi épületek sorsa

Inappropriate Use of Church Property

A volt papnövelde épületében most általános gimnázium helyezkedett el. A másik gimnázium az Alkotmány utcai, azelőtt Szily János utca gimnázium. A Faludi gimnázium épületét orosz laktanya céljaira használják, /SZOMBATHELYen ma kb. 15.000

/more/

orosz katona tartózkodik. Ezek legnagyobbbrészt középületekben helyeződtek el./

A püspökvár kertjében muzeumot és lapidáriumot rendeztek be. Ez a muzeum 1955 elején nyílt meg. Belépődíj 50 fillér. Magában a püspöki palotában csak a papság lakik.

Az ifjuság valláserkölcsei felfogása

The Attitude of the Youth Towards Religion

Az ifjuságot határozottan érdekli a vallás. Látják a nagy erőlködést, amivel a kommunisták tüzzel vassal igyekeznek velük a materializmus tanait elfogadtatni s az ellenállásra és gondolkodásra készíteni őket. SZOMBATHELYen az iskolai ifjuság tulnyomó része vallásos érzületű, mert otthonról ezt a felfogást és beállítottságot hozzák magukkal. Ezzel szemben akadnak fiatalok, főleg kommunista szülők gyermekei, akiket valahol kiképeznek és biztatnak arra, hogy vallási vitákat provokáljanak.

Azokat a gyerekeket, akik nem voltak "hittanosok" az első áldozásra és a bér mátkozásra a plébánián készítették elő. Ezeken az előkészítő oktatásokon rengeteg gyermek vesz állandóan részt. Magát a szertartást azután nagy ünnepélyességgel ülik meg.

End